

Иван Петров, председател на Синдиката на служителите в затворите в България (ССЗБ) по повод пет годишния юбилей на организацията, пред **Агенция „Фокус”**
Фокус: Синдикатът на служителите в затворите в България чества своя петгодишен юбилей. Как ще го отбележите ?

Иван Петров: Това е един хубав юбилей – 5 години за една синдикална организация в система, в която никога не е имало подобна организация. Това е нещо много добро. Точно преди пет години група колеги от затвора в Пазарджик са учредили синдикалната организация. Регистрирали са я в съда в Пазарджик. Тя е резултат на дълго negliжираните проблеми на служителите, които работят в местата за лишаване от свобода. Отбелязахме го с малко тържество в София, с участието на наши синдикални членове, представители на синдикалните дружества от цялата страна. Поканили сме представители на професионалното и политическото ръководство на Министерство на правосъдието, наши партньори, с които работим, юристи, журналисти. Планираме в синдикалните дружества в цялата страна също да бъде отбелязана тази годишнина. Винаги има време за празненства, но важното е да се работи, да се върви напред и да се постигат ясни резултат.

Фокус: Каква е равносметката на Синдикатите на служителите в затворите за изминалия петгодишен период ?

Иван Петров: Самият факт, че съумяхме да съхраним синдикалната организация вече пет години, която първоначално беше във враждебна среда, говори много. Тогава нямаше добри отзиви от страна на ръководството, било то на Главна дирекция "ИН", било на Министерство на правосъдието. Сега стигнахме дотам, че в края на миналата година подписахме първото по рода си споразумение за сътрудничество за съвместна дейност с Министерство на правосъдието. Успяхме да обхванем всички затвори в страната, по-голямата част на следствените арести, службите по пробация, част от съдебна охрана - колегите от Главна дирекция „Охрана” на Министерство на правосъдието. От 14 души учредители преди пет години, в момента наброяваме около 1500. Успяхме да постигнем доста промени в законите, по които работим. Стараем се да защитаваме социалните и трудови права на служителите в Министерство на

правосъдието. В голяма част успяваме, но има още много какво да се желае.

Фокус: За какво ще продължи да се бори синдикатът ?

Иван Петров: Най-вече за подобряване на условията на труд. Знаете, че условията на труд са едни от най-лошите и най-тежките въобще в системата на сигурността. Затворите са в такова състояние, което трудно може да се опише. От европейските комисии, които упражняват мониторинг над местата за лишаване от свобода и от наши правозащитни организации знаем, че в затворите битовото положение е много тежко. Мястото, където осъдените престъпници изпълняват наказанието, за това, което са направили, е нашето работно място. Условията на труд са определяни като нечовешки и унижителни, но все пак там работим и държим те да се подобрят. Настояваме да получаваме и достойно заплащане за този тежък и опасен труд, който полагаме. Контингентът, с който работим е този, който журналистите споменават в криминалната хроника. Никой не иска дори да има за съседни такива хора, а ние работим постоянно с тях. Говоря за убийци, наркотрафиканти, изнасилвачи, грабители. Принудени сме да работим с тях, няма начин. Поели сме своя кръст, но би трябвало да бъдат по-добри условията и да има по-високо заплащане за този труд. Ежедневно ние рискуваме и здравето, и живота си. Когато хора от престъпният контингент са затворени в екстремни условия, не се знае какви ситуации могат да възникнат. На първо време държим да се изравнят нашите заплащания - социални плащания за условия на труд, порции и други с тези на останалите служители в системата на сигурността – МВР, пожарникари, военни. Парадоксален е фактът, че един надзирател, който е на върха на своето професионално развитие, да кажем надзирател първа степен, най-горе на върха, получава по-ниска заплата от един редник в Българска армия (БА), който е трета степен – най-ниското ниво на редника. Това не е нормално. Не искам да сравнявам двете длъжности. Всяка от тях си има и хубаво, и лошо положение, но не е нормално. Порционът, който получаваме – парите за храна е на половина от тези на колегите на МВР, а ние сме служители по Закона за МВР. Грубо казано - един полицай не яде повече от един надзирател.

Фокус: Застрашени ли са семействата на служителите в затворите от работата им с престъпния контингент ?

Иван Петров: Напоследък много често започнаха да се случват ситуации на грубо неподчинение, оказване на съпротива, заплахи, обиди, клевети от страна на лишените от свобода срещу служителите, най-вече тези от надзорно-охранителния състав, надзирателите, които пряко работят с тях. Става въпрос за заплахи не само за нашият живот и здравето ни, а и за нашите семейства. Много често се случва това. Съвсем наскоро в Пазарджик имаше подобен случай. При изпълнението на служебни задължения, когато се е наложило колеги да разтървават сбили се по време на престой на открито, на наш колега му счупиха пръста. На колега в Бургас преди време му счупиха носа. Съвсем тенденциозни са тези неща. Ние неведнъж сме поставяли този проблем пред ръководството на Главната дирекция "ИН" и ще настояваме да се налагат по-строги наказания по този повод, защото това е посегателство срещу държавен служител по време на изпълнение на служебните му задължения. Тези хора следва да получават по-тежки наказания. Те са в затвора, за изтърпяване на присъда за извършено престъпление и продължават, защото нападение срещу държавен служител е същото.

Фокус: Търсят ли сметка от надзирателите, лишените от свобода, след като напуснат

затворническото общежитие ?

Иван Петров: Ние сме тези, които са лицето на държавата в случая. Ние сме хората, които според лишените от свобода едва ли не сме виновни за тяхното положение, макар че от нас нищо не зависи, ние просто изпълняваме служебните си задължения. Имало е такива случаи и при тях сме реагирали своевременно. Надявам се те да бъдат все по-малко и да не се стига до подобни ситуации. Но все пак като служители на държавата очакваме по-голяма степен на защита от нея. Няколко пъти сме изпращали дори и до комисиите в Народното събрание предложения надзирателската професия, да бъде в законодателно положение в по-висока степен на защита. Не е нормално един полицаи, прокурор или следовател, да бъдат с по-висока степен на защита от един надзирател, тъй като ние работим изцяло с престъпен контингент. В действащия Наказателен кодекс сме поставени наравно с горските служители и кондукторите на градския транспорт. Уважавам всяка една професия, но все пак не може да има място за сравнение.

Фокус: Каква е средната възраст на служителите в затворите и имат ли стимул младите хора, да работят сред лишени от свобода ?

Иван Петров: Напоследък започва да спада възрастта на служителите, тъй като доста от по-старите служители се пенсионираха. Промените, които се очакваха в Кодекса на социалното осигуряване, слуховете за орязване на някои от т.н привилегии за компенсации на други отнети наши права повлияха. Идват много нови хора, но след като видят за какво става въпрос – условията, хората с които работим, за съжаление напускат много бързо. Самата икономическа и финансова ситуация е тежка в страната и държавната служба е един вид привлекателна. След като се запознаят с условията, начина на труд, ниското заплащане, много от тях бягат. Задържат се година – две и не издържат повече на физическото, и психическо натоварване. Трудно с се работи с хора, за които знаеш, че например са убили дете. Младите хора не издържат в тези ситуации. Лошото е, че един надзирател се изгражда във времето доста трудно, независимо, че се преминава обучение в школи преди да започнат работа. За да бъдеш наистина професионалист в тежка професия е необходимо време. За съжаление точно когато започнат да се изграждат като професионалисти – втората, третата година, те не издържат и напускат. Наистина е много трудно. Обявяват се нови конкурси. Това също е един от проблемите, който трябва да решим занапред – недостигът на служители. По-бързо напускат хората, а по-бавно се назначават нови. Натоварването, заради намаления състав е доста голямо.

Фокус: Може ли да се каже, че предстои криза от липса на кадри в затворите ?

Иван Петров: Да се надяваме да не се стига до това. Настоявахме пред политическото и професионалното ръководство конкурсите да се провеждат по-бързо, в по-кратки срокове. Процесът е доста дълъг. Досега се вслушаха в тези наши искания. Постоянно вървят конкурси, но както ви казах, доста от хората напускат, както от по-младите служители, така и от по-старите.

Фокус: Може ли един служител на затвор да бъде ефективен при 24 часово дежурство ?

Иван Петров: Това също е един от проблемите, който се опитваме да решаваме от доста години. В тези 24 часа дежурство екипът, който работи, поема изцяло отговорността за ситуацията, било в затвор или в следствения арест. След влизането в сила на новият правилник за приложение на Закона за изпълнение на наказанията,

след друга заповед на Министерство на правосъдието е много добре според нас регламентирано. Именно в този правилник взеха може би 100% от нашите предложения за промени. Смятам, че работното време е правилно разпределено. Има време за хранене, за почивка и за изпълнение на служебните задължения, така че 24 часовия режим е режим, който се е доказал като най-ефективен при работа с лицата, лишени от свобода. Той не е чисто 24 часа, тъй като се работи на смесен режим – има служители на определени постове на 8 часа, има и на 12 часа, но основното дежурство е 24 часово. Смятаме, че засега това е най-добрия вариант. Преди време се говореше за отпадане на 24 часовото дежурство. Голяма част, може би над 70% от служителите живеят извън мястото, където се намира това за лишаване от свобода. На места затворите са в малки населени места, където не може да има например 100 души местни надзиратели. Това би ги затруднило и би увеличило излишно техните разходи. Дежурствата ще се увеличат двойно, както и техните разходи за пътуване. При тази ситуация, в която се намираме – ниски заплати, невъзможност да бъдат увеличени, това е доста излишно, справяме се засега. Всеки затвор сам определя работното време.

Фокус: Срещате ли разбирателство в лицето на властта?

Иван Петров: Имаме разбирателство. От последният екип на Министерство на правосъдието - министър Зинаида Златанова и заместник-министър Илия Ангелов, който отговаря пряко за дейността на затворите. Имаме много добър социален диалог, който ни липсваше при предишните екипи. Имаме тяхното разбиране. Вслушват се в нашите предложения, на хората, които работим постоянно в тази ситуация. Надявам се да продължим да работим за решаване на проблемите, макар че тези проблеми са трупани години наред, не са решавани. Сега е много трудно да бъдат решени наведнъж. На нас ни е ясно, че не може да стане това с магическа пръчка в тежката икономическа ситуация, в която се намира страната ни. Виждаме и желание за промени, така че сме готови да работим заедно с професионалното ръководство на главните дирекции, и с политическото ръководство на Министерство на правосъдието.

Фокус: Какви обещания имате от управляващите ?

Иван Петров: Най-вече обещанията са за промяна на условията на труд за битовата ситуация. Постъпиха средства по т.н „Норвежки проект”, финансиран по една програма от Норвегия. Парите от него ще бъдат използвани именно за подобряване на битовите условия в местата за лишаване от свобода. Прави се всичко възможно там където е възможно да се увеличат заплатите. През ноември миналата година постигнахме договореност с министерството и заплатите бяха увеличени с 5% от януари месец тази година, порцията беше увеличен с 20 лв., но отново изоставяме от другите колеги в сектор „Сигурност”. Предстои увеличение през месец юни на сумите за условията на труд, но ние продължаваме да държим на предложенията, които направихме, за увеличение и изравняване на плащането с това на служители в системата на МВР. {comments off}

Ива САПУНДЖИЕВА

Източник: [Агенция "Фокус"](#)